

ændring af affattelsen af værningsreglen i retsplejelovens § 469, stk. 1, jf. lovforslagets § 2, nr. 1. Der henvises herom til bemærkningerne til denne bestemmelse. Endvidere foreslås ikrafttrædelsesdatoen ændret til 1. januar 1999.

Endelig indeholder lovforslagets bemærkninger enkelte tilføjelser og justeringer i forhold til L 75. Således er der bl.a. nedenfor i afsnit 13 redegjort nærmere for spørgsmålet om beskikkelse af patientrådgiver til de såkaldte retslige patienter. Det er her anført, at Justitsministeriet efter en vedtagelse af lovforslaget vil foretage en ændring af bekendtgørelse nr. 605 af 23. august 1990 om personer indlagt på psykiatrisk afdeling i henhold til strafferetlig afgørelse, således at psykiatrilovens bestemmelser om patientrådgivere også kommer til at gælde for retslige patienter, for hvem der undtagelsesvis ikke måtte være beskikket en bistandsværge.

I fortsættelse af det, der ovenfor er citeret fra lovforslag nr. L 75 om medicinfri behandling, kan det supplerende oplyses, at der i overensstemmelse med opfordringen i Retsudvalgets beretning af 2. oktober 1997 nu er blevet iværksat en undersøgelse af muligheden for at etablere forsøg med medicinfri afdelinger. Således har Sundhedsministeriet efter aftale med Justitsministeriet den 12. december 1997 anmodet om, at Sundhedsstyrelsen udarbejder en redegørelse om muligheden for at etablere forsøg med medicinfri afdelinger, hvor patienterne ikke bliver tvangsmedicineret, men hvor behandlingen i stedet lægger vægt på pædagogisk/psykologisk terapi og alternative behandlingsformer.

Redegørelsen skal indeholde en faglig vurdering af fordele og ulemper ved forsøg med medicinfri afdelinger. I den forbindelse skal mulige patientgrupper søges beskrevet, ligesom forholdet til lægelovens/straffelovens hjælpepligter og mulige konsekvenser for omfanget af anvendelse af tvang (tvangstilbageholdelse, tvangsfiksering m.v.) skal søges belyst.

Redegørelsen skal herudover belyse muligheden for i praksis at gennemføre forsøg med medicinfri afdelinger. Det skal herunder vurderes, om forsøg med medicinfri afdelinger forudsætter særlig indretning af de fysiske rammer, særlig personalenormering eller særlig personalesammensætning. I redegørelsen skal så vidt muligt angives et skøn over omkostningerne ved at gennemføre sådanne forsøg. I redegørelsen skal også inddrages eventuelle udenlandske erfaringer.

Endelig skal redegørelsen indeholde Sundhedsstyrelsens samlede vurdering af mulighederne for at gennemføre forsøg med medicinfri afdelinger.

Det er forudsat, at Sundhedsstyrelsen i forbindelse med udarbejdelsen af redegørelsen inddrager Amtsrådsforeningen og Hovedstadens Sygehusfællesskab. Endvidere vil Landsforeningen Sind og Landsforeningen Pårørende til Sindslidende få lejlighed til at kommentere Sundhedsstyrelsens redegørelse, når den foreligger.

2. Hovedpunkter i lovforslaget

Et hovedpunkt i lovforslaget er forslaget om en ny affattelse af psykiatrilovens § 2. Ved den ændrede affattelse præciseres målsætningen om, at sygehemyndigheden med henblik på i videst muligt omfang at forebygge anvendelse af tvang skal tilbyde sygehusophold, behandling og pleje, som svarer til god psykiatrisk sygehusstandard, herunder med hensyn til de bygningsmæssige forhold, senge- og personale-normering, mulighed for udendørs ophold samt beskæftigelses-, uddannelses- og andre aktivitetstilbud.

Et andet hovedpunkt i forslaget er en forenkling af klageordningen. Det foreslås således, at alle klager over tvang, herunder også klager over tvangstilbageholdelse og tvangstilbageholdelse, i første instans skal behandles af de lokale patientklagenævne. For så vidt angår klage over nævnets afgørelser foreslås det, at nævnets afgørelser vedrørende frihedsberøvelse, herunder tvangstilbageholdelse og tvangstilbageholdelse, efter begæring skal indbringes for domstolene efter retsplejelovens kapitel 43 a, mens nævnets andre afgørelser som hidtil kan påklages til Sundhedsvæsenets Patientklagenævn.

Lovforslaget indeholder endvidere en ændring af bestemmelsen i lovens § 32, stk. 3, om, at klage over tvangsbehandling som hovedregel har opsættende virkning. Efter den gældende bestemmelse har klage ikke opsættende virkning, hvis omgående gennemførelse af behandlingen er nødvendig for ikke at udsætte patientens liv eller helbred for væsentlig fare. Det foreslås, at en klage heller ikke skal tillægges opsættende virkning, hvis behandling er nødvendig for at afværge, at patienten udsætter andre for nærliggende fare for at lide skade på legeme eller helbred.

For at sikre, at de klager over tvangsbehandling, der fortsat skal tillægges opsættende virkning, behandles meget hurtigt, foreslås det, at der skal gælde en absolut frist på 7 hverdage, inden for hvilken det lokale patientklagenævn skal træffe afgørelse om, hvorvidt beslutningen om tvangsbehandling kan godkendes. Det foreslås også, at der i retsplejeloven indføres en bestemmelse om, at domstolene skal fremme sager om administrativt bestemt frihedsberøvelse mest muligt.